

A Magyar Nemzeti Bank 5/2025. (VI.16.) számú ajánlása

a pénzügyi intézmények és azok közvetítői által megkövetelt, a pénzeszközök forrására vonatkozó információkról, valamint ezen információk igazoló ellenőrzése érdekében a pénzeszközök forrására vonatkozó dokumentumok bemutatásáról, a bejelentések alapjául szolgáló adat, tény, körülmény felismerésének elősegítéséről és a magas kockázattal járó ügyletek bejelentéséhez kapcsolódó intézkedésekről

I. Az ajánlás célja és hatálya

Az ajánlás célja a pénzügyi intézmények és azok közvetítői által jogszabályok alapján megkövetelt, a pénzeszközök forrására vonatkozó információkkal, valamint ezen információk igazoló ellenőrzése érdekében a pénzeszközök forrására vonatkozó dokumentumokkal, a bejelentések alapjául szolgáló adat, tény, körülmény felismerésének elősegítésével és a magas kockázattal járó ügyletek bejelentésének kezelésével kapcsolatban a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) elvárásainak megfogalmazása, és ezzel a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése, a vonatkozó jogszabályok egységes alkalmazásának elősegítése, valamint a nemzetközi és hazai pénzmosás és terrorizmus-finanszírozás megelőzésével kapcsolatos sztenderdeknek való megfelelés elősegítése.

Az ajánlásnak nem célja a vagyon forrására vonatkozó információkkal kapcsolatban elvárt jó gyakorlatok megfogalmazása. Ugyan az ajánlás meghatározott körben a vagyon forrására vonatkozó információkat a pénzeszköz forrásának igazolásaként is elfogadja, azonban a kettő általánosságban egymásnak nem feleltethető meg. Míg a pénzeszköz forrása körében mindenkor az adott konkrét ügylet forrása vizsgálandó, addig a vagyon forrására vonatkozó nyilatkozat jellemzően az üzleti kapcsolat létesítéséhez (és nem az egyes ügyletekhez) kapcsolódik, és az ügyfél azon jövedelemforrásait, vagyonelemeit tartalmazza, melyek várhatóan a jövőben teljesítendő ügyletek forrásaként szolgálnak.

Az ajánlás közzétételével az MNB a pénzügyi intézmények által a nagysz összegű készpénzes tranzakciók során fennálló, pénzmosással és terrorizmus-finanszírozással kapcsolatos kockázatokat kívánja csökkenteni, a 2022/2023-as évek során felülvizsgált Nemzeti Kockázatértékelés, valamint az Európai Bizottság nemzetek feletti kockázatértékelésének megállapításaival összhangban. A pénzügyi tranzakciók végrehajtása során a készpénzhasználat kiterjedtsége magas szintű kockázatot jelent, mind az alpbűncselekmények, mind a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása bűncselekmények vonatkozásában.

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény hatálya alá tartozó pénzügyi intézmények és közvetítőik tevékenységét az MNB azzal kívánja támogatni, hogy egységes szerkezetbe foglaltan rendelkezésre bocsátja a szolgáltatók működési körét érintő, az eddig szakmai látókörbe került szokatlan tranzakciókra figyelmeztető jelzéseket.

Az ajánlás egyértelmű intézkedéseket határoz meg a szolgáltatóknak azzal kapcsolatban, hogy a magas kockázattal járó ügyletek vonatkozásában a szolgáltatóknak a bejelentés tényén kívül milyen további intézkedéseket szükséges megtenniük.

Az ajánlás kidolgozása során az alábbi jogszabályok kerültek figyelembevételre:

- a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MNB tv.),
- az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény,
- a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.),
- a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény alapján elkészítendő belső szabályzat kötelező tartalmi elemeiről szóló 21/2017. (VIII. 3.) NGM rendelet, valamint
- a Magyar Nemzeti Bank által felügyelt szolgáltatóknak a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben foglalt egyes kötelezettségei végrehajtásának részletszabályairól, valamint e szolgáltatóknak az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló törvény szerinti szűrőrendszere kidolgozásának és működtetésének minimumkövetelményeiről szóló 30/2024. (VI. 24.) MNB rendelet.

Az ajánlás címzettjei az MNB felügyelete alá tartozó hitelintézetek, pénzügyi szolgáltatók, foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmények, önkéntes kölcsönös biztosítópénztárak, nemzetközi postautalvány-felvételt és -kézbesítést végzők, valamint a bizalmi vagyonkezelők (a továbbiakban együtt: szolgáltató).

Jelen ajánlás a jogszabályi rendelkezésekre teljeskörűen nem utal vissza az elvek és elvárások megfogalmazásakor, az ajánlás címzettjei a kapcsolódó jogszabályi előírásoknak való megfelelésre azonban természetesen továbbra is kötelesek.

Jelen ajánlás adatkezelési, adatvédelmi kérdésekben iránymutatást nem fogalmaz meg, a személyes adatok kezelése vonatkozásában semmilyen elvárást nem tartalmaz, és az abban foglalt követelmények semmilyen módon nem értelmezhetők személyes adatok kezelésére vonatkozó felhatalmazásnak. Az ajánlásban rögzített felügyeleti elvárások teljesítésével összefüggésben történő adatkezelés kizárólag a mindenkor hatályos adatvédelmi jogszabályi rendelkezések betartásával végezhető.

II. A pénzeszköz forrásának beszerzése során általánosan elvárt gyakorlatok

1. Az MNB a pénzeszközök forrására vonatkozó (SOF¹) információk rendelkezésre bocsátását, valamint ezen információk igazoló ellenőrzése érdekében a pénzeszközök forrására vonatkozó dokumentumok bemutatását (a továbbiakban együtt: SOF kötelezettség) egymástól elválaszthatatlan, egységes intézkedésnek tekinti. Az irányadó jogszabályi kötelezettségek figyelembevételével a kockázatértékelési megközelítés alapján az MNB elvárja, hogy a SOF kötelezettség teljesítésére a Pmt. 30. §-a alapján teljesített bejelentés alapjául szolgáló adat, tény, körülmény kapcsán érintett ügyfelek kockázatos ügyletei, a levelező banki és hatósági megkeresésekben érintett ügyfelek kockázatos ügyletei, továbbá a szűrőrendszerek által kockázatosként azonosított ügyletek elemzése és értékelése során is kerüljön sor.
2. Annak érdekében, hogy a szükséges dokumentumok már az ügylet teljesítésekor rendelkezésre álljanak, az MNB elvárja, hogy a szolgáltató előzetesen hívja fel az ügyfelei figyelmét a SOF kötelezettség körébe eső pénztári ügyletek tekintetében arra, hogy azok teljesítéséhez milyen dokumentumok benyújtását fogja megkövetelni. Az MNB a szolgáltató hivatalos céljaira szolgáló helyiségen kívül kezdeményezett ügylet (jellemzően átutalások) SOF vizsgálata során azt tartja jó gyakorlatnak, ha a SOF adatok bemutatása érdekében a szolgáltató írásos felszólítást küld a SOF kötelezett ügyfél ismert elektronikus (pl. e-mail, internetes banki felület) elérhetőségeire, amely felszólításban megnevezett kötelezettség teljesítéséhez a szolgáltató megfelelő határidőt tűz.
3. Az MNB a SOF kötelezettség teljesítésének elmulasztása esetén – a Pmt. elvárásaihoz igazodva – elsősorban az ügyfél által kezdeményezett ügylet teljesítésének a szükséges információk beszerzéséig történő megtagadását tartja követendő jó gyakorlatnak. Továbbá, ha az ügyfél-átvilágítási adatok rendelkezésre állnak – a már fennálló üzleti kapcsolat vagy a megkísérelt tranzakció okán – a fentiekben túlmenően az MNB a pénzügyi információs egység részére történő bejelentés küldését is szükségesnek tartja. Amennyiben az ügyfél a bejelentést követően teljesíti a SOF kötelezettségét, ilyen esetben az MNB azt tartja jó gyakorlatnak, ha a szolgáltató a pénzügyi információs egység részére küldött bejelentését az új információkkal kiegészíti.
4. Az MNB elvárja, hogy a pénzeszközök forrását igazoló dokumentumot a szolgáltató a hatályos adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően kezelje és tárolja, kizárólag a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzésével és megakadályozásával kapcsolatos feladatai ellátásának szükséges mértékéig. Az MNB azt tartja jó gyakorlatnak, ha a bemutatott dokumentumok a 8. pontban foglaltaknak megfelelően olyan módon kerülnek megőrzésre, hogy az azokban foglaltak alapján a belső védelmi funkciót ellátó üzleti területek és az illetékes hatóságok is egyértelműen meg tudják állapítani, hogy a SOF kötelezettség hatálya alá tartozó személy az elvárásoknak megfelelően tett-e eleget az

¹ Source of Funds, azaz a vagyon forrása.

adatszolgáltatási kötelezettségének. Ilyen igazoló dokumentum lehet például az öröklésből, kártérítésből, polgári jogi jogviszonyokból származó szerződés vagy egyéb hivatalos dokumentum, a kapcsolódó jogosultságok nevesítésével, munkaviszonyból származó bérjövedelem-igazolás, külszolgálatért kapott jövedelemigazolás, egyéb jövedelemigazolás, árfolyamnyereséghez, nyereményhez, osztalékhoz kapcsolódó igazoló dokumentum. Az MNB elvárja, hogy amennyiben szükséges, úgy a szolgáltató kérjen be további információkat.

5. Az MNB elvárja, hogy a pénzeszközök forrására vonatkozó információ beszerzése során a szolgáltató ne fogadjon el olyan, a pénzeszköz forrásaként megadott információt, amely nem *a forrás eredetére*, hanem *a felhasználás céljára* (ilyenek lehetnek például „befektetés”, „ingatlanvásárlás”, „további különböző üzleti jellegű felhasználások”), vagy az ügyfél *üzleti tevékenységére* (például „panziót üzemeltet”, „nagybani piacon árul”, „szállítmányoz”, „étterem tulajdonos”) vonatkozik, mivel az ilyen információk nem a pénzeszköz forrására vonatkozó információknak minősülnek.
6. Az MNB álláspontja szerint önmagában az a tény, miszerint a pénzeszköz forrása megtakarításból származik, nem alkalmas a pénzeszköz forrásának igazolására, tekintettel arra, hogy az a mögöttes összeg törvényes eredetét önmagában nem bizonyítja.
7. Amennyiben az ügyfél a pénzeszköz forrására vonatkozó információk beszerzése során megtakarításra hivatkozik, az MNB elvárja, hogy a szolgáltató további adatokat szerezzen be arra vonatkozóan, hogy az ügyfél ezen megtakarítást milyen törvényes forrásból származó tevékenységgel érte el.
8. A megtakarítás törvényes forrásból való igazolására vonatkozóan az MNB elvárja, hogy a pénzeszközök forrását igazoló dokumentumot a szolgáltató a hatályos adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően kezelje és tárolja, kizárólag a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzésével és megakadályozásával kapcsolatos feladatai ellátásához szükséges mértékig. Az MNB alkalmas dokumentumnak tartja többek között az információhoz logikailag illeszkedő, az ügyfél nevére szóló, alábbi eredeti dokumentumok ügyfél általi bemutatását és szolgáltató általi megőrzését, így különösen:
 - az 5 évnél nem régebbi jogerős bírósági vagy hatósági határozat (pl. hagyatékátadó végzés);
 - az 5 évnél nem régebbi hatósági igazolás (pl. földügyi, ingatlanügyi szakigazgatási szervé);
 - az 5 évnél nem régebbi egyéb közokirat, vagy teljes bizonyító erejű magánokirat (pl. ingatlan, gépjármű adásvételéről, ajándékozásról),
 - a 3 évnél nem régebbi fizetesiszámla-kivonat (bankszámlakivonat) és készpénzkifizetési bizonylat (ha az ügyfél fizetesiszámla-kivonatot – bankszámlakivonatot – nem tud bemutatni, mert nem áll rendelkezésére, akkor a készpénzfelvételi bizonylat);
 - szerencsejáték szervezésével foglalkozó cég 1 évnél nem régebbi igazolása nyereményről;
 - a munkáltató 6 hónapnál nem régebbi igazolása a munkabérről, osztalékról, jutalomról.

9. Amennyiben a 8. pontban jelzett dokumentumok az ügyfél által előadott észszerű, a szolgáltató értékelése alapján elfogadható, azok beszerzését érdemben akadályozó tények alapján nem állnak rendelkezésre, úgy az MNB – legfeljebb 100 millió forint összeg igazolására – elfogadhatónak tartja az ügyfél teljes bizonyító erejű magánokiratban történő nyilatkoztatását a pénzeszköz forrásáról és a fenti pontokban szereplő okiratok hiányának okáról. Az MNB követendő jó gyakorlatnak tartja, ha ennek lehetőségét a szolgáltató a korábban vagyon forrására vonatkozó nyilatkozatot tett ügyfeleinek a nyilatkozatban foglaltakkal összhangban lévő ügyleteire korlátozza.
10. Az MNB a SOF kötelezettségnek való megfelelést teljesítettnek tekinti, ha a szolgáltatónak erről adatbekérés nélkül is hivatalos tudomása van. Hivatalos tudomás alatt jelen ajánlás alkalmazásában azok az esetek értendők, ahol a pénzeszköz forrását bizonyíthatóan korábban is a szolgáltató kezelte, vagy annak háttéréről a szolgáltatónak hiteles dokumentáció áll rendelkezésére, ideértve különösen az ügylettel érintett pénzeszköz forrását biztosító vagyonelemet is tartalmazó vagyon forrására vonatkozó nyilatkozatot. Az MNB jó gyakorlatnak tartja, ha a szolgáltató egy magas kockázatú ügyfél vonatkozásában nem az ügyfél összes ügyletére vonatkozóan szerzi be a SOF információkat, hanem csak azon ügyletek vonatkozásában, amelyek tekintetében a szolgáltatónak nincs a kockázat szintjéhez igazodó tudomása arról, hogy milyen törvényes forrás áll az ügylet mögött. Az MNB álláspontja szerint jellegénél fogva számos ügylet kivételt jelenthet a SOF kötelezettség alól (pl. munkabér jellegű kifizetések, banki díjak vagy közterhek teljesítése, keretjellegű ismétlődő teljesítések, amennyiben az azok alapjául szolgáló keretszerződés ismert a szolgáltató számára).
11. Az MNB elvárja, hogy a szolgáltató a beszerzett adatokat minden esetben hasonlítsa össze az ügyfélről rendelkezésre álló egyéb adatokkal. Amennyiben az adatok valóságtartalmával vagy hitelességével kapcsolatban kétség merül fel, az MNB elvárja, hogy a szolgáltató az ügyletet haladéktalanul jelentse be a pénzügyi információs egységnek és a bejelentés tényét dokumentálja. A SOF információk beszerzése során különösen elvárt, hogy a szolgáltató ismerje az ügyfél ügyletei mögötti gazdasági célt és jelleget, és hogy meggyőződjön annak racionális jellegéről is. Elvárt tehát, hogy a szolgáltató a SOF információkat abban az esetben is szerezz be, ha az ügyfél számlaforgalmát nem támasztja alá az általa folytatott tranzakciókhoz vagy igénybe vett szolgáltatásokhoz kapcsolódó gazdasági tevékenység (azaz nem látszik annak racionális gazdasági jellege), például nem érthető, hogy az ügyfél miért hazánkban létesít vagy tart fenn látható gazdasági haszon hiányban is üzleti kapcsolatot. Ilyen esetekben elvárt, hogy a SOF információkon felül a szolgáltató szerezz be az ügyféltől azokat az információkat is, amelyek alkalmasak az ügyfél által eszközölt ügyletek, illetve igénybe vett szolgáltatások jogszerű jellegének alátámasztására.

III. A bejelentések alapjául szolgáló adat, tény, körülmény felismerésének elősegítése

12. Az MNB elvárja, hogy a szolgáltató a pénzügyi információs egység részére teljesítendő bejelentések alapjául szolgáló adat, tény, körülmény felismerésének elősegítése érdekében figyelmeztető jelzéseket alkalmazzon és tegyen közzé az érintett munkavállalói körében.

13. Az MNB jó gyakorlatnak tartja, ha a szolgáltató AML/CFT megfelelési vezetője² részére legalább kétheti rendszerességgel olyan jelentés kerül megküldésre, amely alapján a szolgáltató által beazonosított legkockázatosabb, potenciálisan pénzmosási, illetve terrorizmusfinanszírozási jelenségek nyomon követése biztosítható. Az MNB jó gyakorlatnak tartja, ha a szolgáltató az ilyen jelenségek közé sorolja többek között a pénzügyi információs egység részére teljesített bejelentéseket, beleértve az ismétlődő jelleggel jelentett ügyfelekre vonatkozó adatokat és a velük kapcsolatos intézkedéseket, a szűrési riasztásokat beleértve a legtöbb riasztásban szereplő, illetve a legnagyobb összegű ügyletben érintett ügyfelekre vonatkozó adatokat és a velük kapcsolatos intézkedéseket, az ügyfélkapcsolat-korlátozásokat, a kockázatosnak minősített ügyfelek számának alakulását, a határon átnyúló fizetési műveletekkel leginkább érintett országok közötti átutalások alakulását, a levelezőbanki és a pénzmosás- és terrorizmusfinanszírozás megelőzési hatósági megkeresések alakulását, a szűrőrendszerben eszközölt módosítások bemutatását és az újonnan beazonosított kockázatos jelenségek általános bemutatását.
14. Az ajánlás melléklete tartalmazza az MNB által fontosnak tartott és a Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltató működési körét érintő, szokatlan tranzakciókra figyelmeztető jelzések listáját. Az MNB elvárja, hogy a bemutatott jelzéseket a szolgáltató vegye figyelembe a belső kockázatértékelése és az ezen alapuló szűrési és bejelentési gyakorlata kialakítása során. A lista nem teljeskörű, az abban felsorolt eseteken kívül a szolgáltató saját kockázatértékelése alapján szükséges, hogy további jelzéseket alkalmazzon szűrési és bejelentési gyakorlata kialakítása során.
15. A bejelentett ügyfelekkel kapcsolatos megerősített eljárás biztosításához, továbbá a pénzügyi információs egység részére teljesített bejelentésekre tekintettel alkalmazott megerősített eljárások kapcsán az MNB elvárja, hogy a szolgáltató alakítson ki olyan kontrollokat, amelyekből az ismételt bejelentés szükségessége nyomon követhető, és a szükséges intézkedés az AML/CFT megfelelési vezető által is biztosítható.
16. Az MNB elvárja, hogy a szolgáltató a felügyeleti szervek megkeresésére megindokolja, hogy az ajánlás 1. mellékletében szereplő figyelmeztető jelzés ellenére miért nem került sor részéről bejelentés megtételére.
17. Az MNB elvárja, hogy a szolgáltató jelezze az MNB-nek, amennyiben az általa tapasztalt új típusú – bejelentésköteles – szokatlan tranzakciók miatt indokoltnak tartja az ajánlás 1. mellékletében szereplő lista kiegészítését.

² Az AML/CFT megfelelési vezető tekintetében lásd a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemnek való megfelelést biztosító tisztségviselőkről, ezek feladatairól és felelősségi köreiről, valamint a kapcsolódó belső eljárásrendekről és kontrollmechanizmusokról szóló 3/2024. (V.24.) MNB ajánlást.

IV. A magas kockázattal járó ügyletekhez kapcsolódó intézkedések

18. Az MNB elvárja, hogy:

- a) a szolgáltató dokumentált módon vizsgálja meg az üzleti kapcsolat megszüntetésének szükségességét, vagy
- b) a kockázatmentesítés más módját (pl. alapszámla-szolgáltatás nyújtására történő korlátozás, kockázatos termékekre vonatkozó szerződések felmondása stb.), amennyiben
 - i. az ügyfélre vonatkozóan az utolsó bejelentéstől számított egy éven belül további négy bejelentésre már sor került, vagy
 - ii. az ügyfélhez kapcsolódó bejelentésekben szereplő tranzakciók összege meghaladja az ötszázmillió forintot, vagy
 - iii. amennyiben a pénzügyi információs egység a szolgáltatót arról tájékoztatta, hogy az üzleti kapcsolat megszüntetése az elemző-értékelő tevékenység lefolytatását nem veszélyezteti.

19. Az üzleti kapcsolat kockázatmentesítésének dokumentálása azokban az esetekben is elvárt, amelyeket a 13. pontban foglaltak szerinti, a szolgáltató AML/CFT megfelelési vezetője részére küldött jelentésben foglalt kockázatok tesznek szükségessé.

20. Az MNB elvárja, hogy a szolgáltató a 18. és 19. pontban foglaltak szerint fennálló körülményekre tekintettel lefolytatott vizsgálat alapján az üzleti kapcsolat fenntarthatóságának eldöntéséhez az üzleti és a kontroll területek képviselőit is magába foglaló bizottságot állítson fel, amennyiben az AML/CFT megfelelési vezető a döntése meghozatalának támogatása érdekében szükségesnek látja a további szakmai szempontok megismerését is.

21. Az MNB jó gyakorlatnak tartja, ha a 20. pontban említett bizottság tagjai a szolgáltató különböző szervezeti egységeit vezető munkavállalói közül kerülnek kiválasztásra. Elvárt, hogy a Pmt. 63. § (5) bekezdése alapján kijelölt AML/CFT megfelelési vezető a bizottság tagja legyen, és kerüljön biztosításra a bizottság munkáját szabályozó belső eljárásrendben, hogy amennyiben az AML/CFT megfelelési vezető szükségesnek látja, úgy a bizottság döntésének meghozatalát megelőzően egyeztessen a Pmt. 63. § (4a) bekezdése alapján kijelölt felelős vezetővel is.

22. Az MNB elvárja, hogy a szolgáltató az üzleti kapcsolat fenntarthatóságáról szóló döntést a pénzügyi információs egység számára teljesített bejelentéstől vagy a pénzügyi információs egység jelzésétől számított 30 napon belül hozza meg írásban. Elvárt, hogy a döntés tartalmazza – amennyiben ilyen van – a kisebbségi ellenvéleményt és annak indokait, valamint valamennyi olyan körülményt, amely a döntés alátámasztására szolgál.

23. Az MNB elvárja, hogy a szolgáltató az adott ügyfél vonatkozásában az üzleti kapcsolat fenntartására vonatkozó döntésétől számított 1 év elteltével a vizsgálatot – ha az AML/CFT megfelelési vezető szükségesnek látja, úgy a bizottság összehívásával – ismételten végezze el, és döntsön az üzleti kapcsolat megszüntetéséről vagy fenntartásáról, illetve a kockázatmentesítés más módozatáról, valamint arról is, hogy újabb bejelentés megtételének a hiányában a vizsgálatot egy év elteltével szükséges-e újra elvégezni.
24. Az MNB elvárja, hogy – a Pmt. adatmegőrzésre vonatkozó szabályaival összhangban – a vizsgálatlalt és a döntéssel kapcsolatos iratokat a hatályos adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően a szolgáltató nyolc évig megőrizze.

V. Záró rendelkezések

25. Az ajánlás az MNB tv. 13. § (2) bekezdés i) pontja szerint kiadott, a felügyelt pénzügyi szervezetekre kötelező erővel nem rendelkező szabályozó eszköz. Az MNB által kiadott ajánlás tartalma kifejti a jogszabályok által támasztott követelményeket, az MNB jogalkalmazási gyakorlata alapján alkalmazni javasolt elveket, illetve módszereket, a piaci szabványokat és szokványokat.
26. Az ajánlásnak való megfelelést az MNB az általa felügyelt pénzügyi szervezetek körében az ellenőrzési és monitoring tevékenysége során figyelemmel kíséri és értékeli, összhangban az általános európai felügyeleti gyakorlattal.
27. Az MNB felhívja a figyelmet arra, hogy a pénzügyi szervezet az ajánlás tartalmát szabályzatai részévé teheti. Ebben az esetben a pénzügyi szervezet jogosult feltüntetni, hogy vonatkozó szabályzatában foglaltak megfelelnek az MNB által kiadott vonatkozó számú ajánlásnak. Amennyiben a pénzügyi szervezet csupán az ajánlás egyes részeit kívánja szabályzataiban megjeleníteni, úgy az ajánlásra való hivatkozást kerülje, illetve csak az ajánlásból átemelt részek tekintetében alkalmazza.
28. Az MNB a jelen ajánlás alkalmazását 2025. július 1-jétől várja el az érintett pénzügyi szervezetektől.
29. Hatályát veszti a pénzügyi intézmények és azok közvetítői által megkövetelt, a pénzeszközök forrására vonatkozó információkról, valamint ezen információk igazoló ellenőrzése érdekében a pénzeszközök forrására vonatkozó dokumentumok bemutatásáról, a bejelentések alapjául szolgáló adat, tény, körülmény felismerésének elősegítéséről és a magas kockázattal járó ügyletek bejelentéséhez kapcsolódó intézkedésekről szóló 14/2020 (XII.17.) számú MNB ajánlás.

Varga Mihály sk.
a Magyar Nemzeti Bank elnöke

SZOKATLAN ÜGYLETEK FELISMERÉSÉNEK SZEMPONTJAI

A jelen melléklet célja a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (Pmt.) 30. §-ában meghatározott bejelentési kötelezettség végrehajtásának elősegítése.

1. Számlanyitás, üzletkötés, illetve az ügyfélkapcsolat során felmerülő szokatlanságok

- 1.1. A gazdasági társaság tulajdonosának és/vagy vezető tisztségviselőjének megjelenése (pl. hajléktalan), kommunikációja vagy a külső jegyekből következtethető háttere, életkora, képességei összeegyeztethetetlenek a gazdasági társaság tevékenységével.
- 1.2. Az ügyfél nem létező telefonszámot ad meg.
- 1.3. Az ügyfelet aggodalommal tölti el az adatközlés, különös tekintettel az azonosítással, üzletkötés részleteivel, ügylet más szereplőivel kapcsolatban.
- 1.4. Az ügyfél sürgeti és nyomás alá helyezi az ügyintézőt az ügyintézés során, olyan céllal, hogy az alkalmazandó kontrollokat elkerülje.
- 1.5. Az ügyfél, aki a kontrollok nehezítése céljából minimális, esetleg valótlanak tűnő, félrevezető információkat nyújt, vagy olyan adatokat, amelyek csak jelentős nehézségek árán ellenőrizhetők.
- 1.6. Az eset összes körülménye alapján feltételezhetően hamis dokumentumok benyújtása az ügyintézés során.
- 1.7. Az ügyfél korábbi viselkedéséhez képest feltűnően viselkedik, megváltozik az életstílusa, vagy váratlanul változnak az üzleti szokásai, ügyletei.
- 1.8. Az ügyfél jelentős összegű vásárlásai nem állnak összhangban a múltbeli vásárlásai alatt megfigyelhető szokásaival.
- 1.9. Az ügyfél rendszeresen, nagy számban, jelentős összegért vásárol nemesfémeket, drágaköveket, műalkotást vagy más nagy értékű tárgyakat.
- 1.10. Olyan ügyfelek, akik a kockázatcsökkentő intézkedések elkerülése végett ragaszkodnak előre meghatározott alkalmazottakhoz.
- 1.11. A bankfiók helyétől távoli címen lévő ügyfél részére vezetett fizetési számla abban az esetben, ha közelebbi bankfiók is elérhető lenne, és nincs logikus magyarázat a távolabbi bankfiók választására.
- 1.12. Az ügyfél több tranzakciót is végez egy napon vagy rövid időn belül, akár több bankfiókban is.
- 1.13. Hiányzó, vagy nem teljeskörűen megadott adatok fizetési megbízásoknál, ha az adathiány mögött tudatosság feltételezhető.
- 1.14. Az ügyfél megkísérli megvesztegetni vagy megfenyegeti az ügyintézőt.
- 1.15. Az ügyfelet nem érdekli a profitszerzés, sem az esetleges kockázatok, jutalékok és egyéb tranzakciós költségek nagysága.
- 1.16. Az ügyfél kockázatvállalása szokásaitól eltérő módon hirtelen megnő.
- 1.17. Az ügyféllel, vagy a vele kapcsolatban álló más személlyel vagy gazdasági társasággal kapcsolatos negatív információ, ami kétségesse teszi az ügylet mögötti pénzeszközök forrását, háttere megkérdőjelezhető (ideértve a korábbi büntetőjogi vagy polgári peres ítéleteket).

- 1.18. Külföldi állampolgár gazdasági társaság részére szándékozik fizetési számlát nyitni, ésszerű gazdasági indok megjelölése nélkül.
- 1.19. Több devizanemben nyitott számlák, amelyek nincsenek összhangban az ügyfél által a tevékenységéről megadott információkkal.

2. Szokatlan készpénzügyletek

- 2.1. Szokatlanul nagy készpénzbetét elhelyezése vagy felvétele természetes személy által, különösen, ha az nem egyeztethető össze az ügyfél foglalkozásával.
- 2.2. Akár természetes személy, akár gazdasági társaság, egyéb szervezet esetében a készpénz be-, illetve kifizetésének hirtelen, jelentős megemelkedése.
- 2.3. Ügyfelek, akik több, viszonylag kisebb összegű készpénzt fizetnek be, amely befizetések azonban teljes összegükben jelentős értékűek.
- 2.4. Különböző valuták gyakori váltása.
- 2.5. Különböző bankjegyek gyakori címletváltása nagy tételben (kis címlet nagy címletre, vagy fordítva.)
- 2.6. Jelentős összegű készpénzmozgás egy előzőleg inaktív számlán.
- 2.7. Ügyfelek, akik együtt érkeznek, és egy időben ugyanazon banknál nagy összegű készpénzműveletet, valutaműveletet hajtanak végre.
- 2.8. Rendszeres készpénzes tranzakciók közvetlenül az azonosítási értékhatár alatt.
- 2.9. Azonnali készpénz ki- és befizetés tényleges készpénzmozgás nélkül úgy, hogy az ügyletek több ügyfél számláját érintik.
- 2.10. Azon tranzakciók, melyek miatt egy adott fiók nagy címletű bankjegyigénye az átlagos fióki igényeket jelentősen meghaladja. E körben értékelendő körülmény az is, ha hirtelen megszűnik a nagy címletű bankjegyek értéktárba történő beszállítása az adott fiókból.
- 2.11. Rendszeres, jelentős összegű, ún. „zsákos” befizetések.
- 2.12. Jelentős összegű készpénz ügyleteket több különböző gazdasági társaságnál ugyanaz a személy végzi.
- 2.13. Az ügyfél kétséges tartalmú pénzeszköz vagy vagyonforrására vonatkozó nyilatkozatot tesz.
- 2.14. Az ügyfél a belső kockázaterértékeléshez kapcsolódó tranzakciós limitek alatt hajt végre ügyleteket, hogy elkerülje a szigorúbb ügyfél-átvilágítási intézkedések alkalmazását.
- 2.15. A fizetési számláról készpénzt felvevő személyt egy, vagy több személy kíséri, vagy a bankfiók előtt várja.
- 2.16. A fizetési számláról készpénzt felvevő személy nem ismeri a számlán végrehajtott ügyletek célját, hátterét. Az ügyletek forrására vonatkozóan benyújtott dokumentumok tartalmának tekintetében nem rendelkezik ismeretekkel.
- 2.17. A fizetési számláról készpénzt felvevő személy már a jóváírás megtörténte előtt érdeklődik a bankfiókban az átutalás teljesüléséről.
- 2.18. Olyan ügyfél vagy fizetési számla, akinél/amelynél gyakran vannak nagy összegű készpénzbefizetések/készpénzkifizetések olyan bontatlan pénzszalagba csomagolva, amelyeket korábbi ügyletek során a bank vagy más bankok bélyegeztek le.
- 2.19. Az ügyfél szinte soha nem jön be a bankfiókba, hanem ún. pénzfutárok fizetnek be az ügyfél fizetési számlájára.

3. Szokatlanság ATM használatnál összefüggésben

- 3.1. Azok az ügyletek, amelyek miatt egy adott ATM kihasználtsága nagyon magas, összehasonlítva a közelben lévő más ATM kihasználtságával.
- 3.2. Gyakori ATM tranzakciók külföldön, különösen, ha nagy összegű készpénz befizetések előzték meg.
- 3.3. Gyakori ATM-es készpénz befizetések és felvételek, melyek megközelítik vagy elérik a napi maximum limiteket.
- 3.4. Külföldi/belföldi átutalásokat rövid időn belül követő készpénzfelvétel külföldi ATM-ből.

4. Szokatlan ügyletek fizetési számlákkal összefüggésben

- 4.1. Az ügyfél több fizetési számlával is rendelkezik anélkül, hogy ezt üzleti tevékenysége indokolná, és a fizetési számlák között gyakran fordul elő átvezetés racionális indok nélkül.
- 4.2. Gazdasági társaság, egyéb szervezet részére vezetett fizetési számlán lévő pénzmozgás nem utal üzleti tevékenységre, azonban a fizetési számlán jelentős összegeket írnak jóvá vagy arra jelentős összeget utalnak át.
- 4.3. A gazdasági társaság részére vezetett számlán lévő pénzmozgások nem állnak összhangban az ügyfél gazdasági hátterével, vagy elvárt viselkedésével.
- 4.4. Természetes személyek részére vezetett lakossági bankszámlán üzleti tevékenységet folytatnak.
- 4.5. Természetes személyek részére vezetett fizetési számlán lévő pénzmozgás nem illeszkedik az ügyfél jövedelméhez és korábbi tranzakciós szokásaihoz.
- 4.6. Jelentős összegek elhelyezése azonos számlára több személy által.
- 4.7. Ugyanarra a számlára többen, esetleg rendszeresen utalnak kisebb értékben, amely átutalások összességükben jelentős összeget tesznek ki. A jóváírt összegeket tovább utalják egy harmadik számlára.
- 4.8. Nagy összegű készpénz letétbe vagy óvadékba helyezése, melyet fedezetként ajánl fel a fizetési számla tulajdonosa.
- 4.9. Betételhelyezés a számlán, majd az összeg azonnali átutalása más számlákra.
- 4.10. Gazdasági társaság részére vezetett számlára folyamatosan jelentős összegű forgalmi adó visszatérítések kerülnek jóváírásra.
- 4.11. A gazdasági társaság pénzforgalmának nagysága – a számlaforgalom alapján – nincs összhangban a megfizetett adó mértékével.
- 4.12. Az ügyfél fizetési számláin az ügyletek számának, illetőleg azok összegének hirtelen növekedése.
- 4.13. A gazdasági társaság tevékenységének és ezzel összefüggően a fizetési számlán látható ügyleteknek a gazdasági társaság addigi profiljába nem illő változása.
- 4.14. A gazdasági társaság vagy természetes személy részére vezetett, inaktív (alvó) számlák ismét aktívvá válnak elfogadható indok nélkül.
- 4.15. A gazdasági társaság üzleti tevékenységének gyakori változtatására lehet következtetni a számlaforgalmi adatok alapján. (A számlaforgalmi adatok alapján megállapítható, hogy a számlatulajdonos gazdasági társaság eddig pl. élelmiszeripari kereskedelemmel foglalkozó gazdasági társaságokkal állt kapcsolatban, hirtelen azonban számítástechnikai eszközök kereskedelmével foglalkozó gazdasági társaságok lettek az üzletfelei).
- 4.16. A nagy összegű átutalást aznap, vagy a következő banki napon készpénzfelvétel követi.
- 4.17. „Láncátutalások”:

- az átutalási lánc elején valós gazdasági tevékenységet folytató gazdasági társaság áll (honlap, valós székhely, telephelyek, üzleti partnerek),
- több gazdasági társaság közbeiktatásával, akár több fizetési számlán párhuzamosan átutalásokat hajtanak végre,
- a láncban szereplő gazdasági társaságok fizetési számláin a jóváírások és terhelések általában napon belül, vagy egy-két napon belül, azonos vagy hasonló összegekben történnek,
- ugyanazon gazdasági társaságtól érkezik a jóváírás, ugyanazon gazdasági társaság felé történik a terhelés,
- az átutalási lánc utolsó belföldi tagjaként szereplő gazdasági társaság(ok) fizetési számlájáról az összegeket átutalják külföldre vagy készpénzben felveszik,
- az átutalási lánc utolsó tagjaként szereplő gazdasági társaság(ok) folyamatos cseréje, akár havonta, negyedévente, a lánc további tagjai változatlanok.

4.18. A fizetési számlán szokásos gazdasági tevékenységre utaló átutalások nincsenek (pl. bérfizetés, közüzemi számlák).

4.19. Gazdasági társaság fizetési számlájára, készpénzben, külföldi székhelyű gazdasági társaság nevében fizetnek be jelentős összegeket.

4.20. Belföldi székhelyű hitelintézetnél vezetett fizetési számláról külföldi székhelyű gazdasági társaság nevében, magyar állampolgárok által végrehajtott ügyletek eredményeként érkeznek jelentős összegű jóváírások.

4.21. Külföldről, külföldi székhelyű gazdasági társaságtól érkeznek a jelentős összegű jóváírások, amelynek magyar állampolgárok a tagjai, cégjegyzésre jogosultjai.

4.22. Belföldi székhelyű hitelintézetnél külföldi székhelyű gazdasági társaság részére vezetett fizetési számlára végrehajtott készpénzbefizetések, majd belföldi székhelyű gazdasági társaságok fizetési számláira történő jelentős összegű átutalások.

4.23. A felfüggesztett, törölt adószámú és kényszertörölt partnerekkel jelentős pénzforgalmat bonyolító (vagy velük korábban kapcsolatban álló) gazdasági társaságok jelentős összegű ügyletei különösen akkor, ha a fenti kockázatos gazdasági társaságok a beszállítók között rendszeresen, egymást követően cserélődnek.

4.24. A fizetési számlát újonnan nyitották, vagy hosszabb ideig ún. alvó számla volt. A fizetési számlára előzmény nélkül, vagy 100-200 EUR összegű ún. próbautalást követően, jelentős összegű, több százezer EUR értékű átutalás(ok) érkezik/érkeznek, amelyet azonnal tovább utalnak harmadik országban vezetett számlá(k)ra. A harmadik országban vezetett számlák korábban már összefüggésbe hozhatók voltak bejelentés alapjául szolgáló adattal, ténnyel, körülménnyel.

5. Gazdasági társaságok szokatlan ügyletei

5.1. A gazdasági társaság tulajdonosa és/vagy vezető tisztségviselője megváltozik és az új tulajdonos/vezető tisztségviselő megjelenése (pl. hajléktalanok), kommunikációja vagy a külső jegyekből következtethető háttere, életkora, képességei összeegyeztethetetlenek a gazdasági társaság tevékenységével, illetve a tulajdonosváltást/vezető tisztségviselő váltását követően a gazdasági társaság pénzügyi tevékenysége hirtelen átalakul.

5.2. Olyan gazdasági társaság, amelynek pénzügyi mutatói racionális magyarázat, indok nélkül jelentősen különböznek hasonló gazdasági társaságokétól.

- 5.3. Olyan ügyletek, melyeknél az ügyfél lakcíme (tartózkodási helye), székhelye (fióktelepe, telephelye), szokásos üzleti tevékenysége és az ügylet helye (ideértve a megbízás, a teljesítés, végrehajtás, stb. helyét) közötti eltérés az ügyfélről rendelkezésre álló információkkal nem magyarázható.
- 5.4. A gazdasági társaság fizetési számláján ugyanazon a napon több betétet helyeznek el különböző bankfiókoknál.
- 5.5. Olyan fizetési számla, amelyen a számlatulajdonos gazdasági társasággal, illetve annak korábbi tevékenységével össze nem egyeztethető átutalások vagy a racionális üzleti indokokat nélkülöző átutalások valósulnak meg (ki- és bejövő átutalások, különösen off-shore területekre, területekről).
- 5.6. Olyan fizetési számla, amelyre sok kisösszegű jóváírás érkezik, vagy amelyre kisebb összegekben, de nagy értékben készpénzt fizetnek be, és ezt követően a jóváírt teljes összeg átutalásra kerül, feltéve, hogy e tevékenység nem egyeztethető össze az ügyfél korábbi tevékenységével.
- 5.7. A gazdasági társaság gyakran nagy összegű készpénzbetéteket helyez el és nagy összegű a fizetési számlák egyenlege, de nem vesz igénybe más szolgáltatásokat.
- 5.8. Szokatlan pénzáttalások kapcsolódó fizetési számlák között, illetve olyan gazdasági társaságok fizetési számláin, amelyek között a gazdasági kapcsolaton kívül egyértelmű tulajdonosi összefonódások állnak.
- 5.9. A készpénzbefizetések mértéke, elhelyezésük és gyakoriságuk nem egyeztethető össze a társaság tevékenységével.
- 5.10. A gazdasági társaságnak olyan személy a vezető tisztségviselője (cégjegyzésre jogosultja) akinek megjelenése kommunikációja vagy a külső jegyekből következtethető háttere, képességei nyilvánvalóan nem teszik őt alkalmassá a gazdasági társaság vezetésére, különösen akkor, ha a fizetési számla felett rendelkezésre jogosult személy nem áll a gazdasági társaság alkalmazásában.
- 5.11. Egyazon személy vagy csoport rendelkezik több gazdasági társaság fizetési számlájával, számlái felett, és a számlákon rendszeresen a szokatlan pénzmozgások.
- 5.12. A számlán gyakran fordul elő átutalás létre nem jött szerződésre, illetve téves átutalásra hivatkozással.
- 5.13. A minimális tőkéjű társaság megalakulását követően kiemelkedő forgalmat bonyolít, nagy összegű hitelt kap más pénzügyi szolgáltatótól.
- 5.14. A gazdasági társaság részére rendszeresen és indokolatlanul nyújtott tagi kölcsönök, ha azok értéke szokatlanul magas.
- 5.15. Napon belül nyújtott folyószámla-hitel, melyet egy összegben átutalnak zárt, egymással tulajdonosi és finanszírozási kapcsolatban álló gazdasági társaságok számára valós gazdasági tartalom nélkül és a nap végén az összeg visszaérkezik az átutalást kezdeményező gazdasági társaság fizetési számlájára.
- 5.16. Nagy összegű prémium kifizetések, melyek nem összeegyeztethetőek az ügyfél korábbi pénzügyi magatartásával.
- 5.17. Gyakori tranzakciók, kihasználva a napi limitek maximumát (pl. pénzfelvétel ATM-ből, átutalás netbankon keresztül).
- 5.18. Olyan gazdasági társaságok, amelyek tevékenysége Magyarországhoz nem kapcsolható és fizetési számláikon olyan tranzit jellegű (külföldön vezetett számláról érkezett jóváírások rövid időn belül tovább utalásra kerülnek szintén külföldön vezetett számlákra, adott időszakon belül a jóváírások és terhelések összege közel azonos) tevékenységet folytatnak, amelynek alapján a

magyarországi számlanyitás racionális indoka kétséges. A gazdasági társaság tényleges működésével összefüggő ügyletek (pl. bérfizetés, közüzemi díjak, bérleti díjak) nem történnek a fizetési számlán.

5.19. Az ügyfél üzleti tevékenységével nem összeegyeztethető, jelentős értékben történő értékpapírkibocsátás.

6. Befektetéssel kapcsolatos szokatlan ügyletek

6.1. A befektetési szolgáltatások iránti fokozott igény abban az esetben, amennyiben a befektetni szándékozott összeg törvényes forrása nem igazolható vagy a befektetési szolgáltatás igénybevétele az ügyfél üzleti tevékenységével nem összeegyeztethető.

6.2. Készpénzért nagyobb értékű értékpapír-mennyiség vásárlása, illetve vásárlás több részletben az azonosítási értékhatár alatt.

6.3. Értékpapírok vétele, eladása, birtokban tartása indokolatlanul, illetve szokatlan körülmények között, pl. az eladást a cég anyagi helyzete nem indokolja.

6.4. Olyan illikvid értékpapírok vétele-eladása, amely esetében nincs kialakult piaci árfolyam, illetve az publikus forrásból nem vagy nehezen ellenőrizhető, vagy az árfolyam nagyon volatilis és a tranzakció vagy tranzakciósorozat az ügyfél profiljába nem illeszkedik.

6.5. Olyan származékos ügyletekre adott megbízás, mely esetében az ügyfél, jellemzően ugyanazzal az ellenoldali megbízói körrel szemben, folyamatosan csak nyereséget, vagy csak veszteséget realizál.

6.6. Komplex, sok számlát és társaságot érintő, az ügyfél profiljába nem illő tranzakció kezdeményezése, mely esetében az ügyletsorozatba értékpapírokkal kapcsolatos megbízás is megjelenik.

6.7. Rendszeres ügyleti megbízás veszteséges ügyletekre, főleg akkor, ha erre a kapcsolattartó kifejezetten felhívja az ügyfél figyelmét.

6.8. Kiemelkedő nagyságrendben, készpénzbefizetéssel kezdeményezett ügyleti megbízások adása.

6.9. Több, egymással kapcsolatba hozható ügyfél (általában gazdasági társaság) által kezdeményezett, összefüggő ügyleti megbízás adása, keresztkötések bonyolítása.

6.10. Ugyanazon ügyfél által indokolatlanul vezetett több értékpapírszámla, melyeken egyenként nem mutatható ki kiemelkedő forgalom, viszont összességében a befektetett összeg jelentős.

6.11. Ügyfél, aki indokolatlanul nagy összegű – mennyiségű – fizikai értékpapírral rendelkezik annak ellenére, hogy az értékpapír elektronikus tárolására lehetősége lenne.

6.12. Eladásokat követően a bevétel felvétele, vagy átutaltatása, majd ezt követően hasonló, vagy még nagyobb volumenű ügyleti megbízás adása újabb befizetést követően.

6.13. Befektetési portfólió költséges átstrukturálása elfogadható magyarázat nélkül.

6.14. Nem listázott értékpapírok vétele és eladása nagy árkülönbséggel, rövid időn belül.

7. Szokatlan hitelügyletek

7.1. Biztosíték ellenében hitelszerződés/kölcsönszerződés megkötésének kezdeményezése, ahol a biztosíték eredete ismeretlen, vagy a biztosíték nem felel meg az ügyfél vagyoni helyzetének.

7.2. Finanszírozás kérése pénzintézettől, amikor nem ismert az ügyfél pénzügyi hozzájárulásának forrása.

7.3. Hitelszerződés/kölcsönszerződés megkötésének kezdeményezése olyan esetben, amikor az ügyfél más számláin jelentősebb felhasználható összeg van.

7.4. Kölcsönből eredő pénzösszegek oly módon történő felhasználása, amely nem összeegyeztethető a kölcsön kinyilvánított céljával.

7.5. Off-shore társaság részére benyújtott kölcsönök iránti kérelem, vagy off-shore bank kötelezvényeivel biztosított kölcsön iránti kérelem.

7.6. Az ügyfél kölcsönre vonatkozólag kinyilvánított céljának nincs gazdasági értelme, vagy az ügyfél azt javasolja, hogy készpénzbiztosítékot nyújtson a kölcsönre, miközben megtagadja a kölcsön céljának feltárását.

7.7. Az ügyfél a kölcsönt készpénzletéssel biztosítja.

7.8. Az ügyfél off-shore pénzügyi intézményben elhelyezett készpénzbiztosítékot használ a kölcsön megszerzéséhez.

7.9. A kölcsönből származó pénzösszegeket váratlanul off-shore területre irányítják.

7.10. A kölcsön felvételéhez szükséges önerő fizetés off-shore területről érkezik.

7.11. Az ügyfél váratlanul – a szolgáltató által nem érzékelt gazdasági előzmény nélkül – a kölcsönt, vagy annak nagy részét visszafizeti.

7.12. Hitelfelvétel során magas a készpénzfedezet, vagy lejárat előtti nagy összegű előtörlesztés történik, ahol az összeg forrása nem egyértelmű vagy nem tisztázott.

7.13. Olyan személy fizeti vissza a hitelt, akivel az ügyfélnek nem volt (nincs) pénzügyi kapcsolata.

7.14. A hitelfelvevő vagy a megbízottja anélkül vásárol ingatlant, hogy azt előzőleg megtekintette volna, vagy ismerné az ingatlan valódi értékét vagy rendeltetését.

7.15. A hitelfelvevő rövid idő alatt több ingatlant vásárol, vagy ugyanazt az ingatlant adja el és veszi vissza, kézenfekvő ok nélkül.

8. Szokatlan ügyletek hitelkártyákkal összefüggésben

8.1. A hitelkártyára a 21/2017. (VIII. 3.) NGM rendelet 2. mellékletének 3. pontja alapján meghatározott térségből vagy ilyen térség bankjából érkezik utalás.

8.2. A hitelkártya feltöltése jelentős összegű készpénzzel vagy valutával történik.

8.3. Kereskedőktől érkező, vásárlással kapcsolatos jelentős összegű visszatérítések, melyekhez nem kapcsolódnak korábbi terhelési tranzakciók.

9. Szokatlan ügyletek nemzetközi tevékenységgel összefüggésben

9.1. Az ügyfél szokásos üzleti forgalmával össze nem egyeztethető nagy számlaegyenleg fenntartása, majd az összeg átutalása külföldre.

9.2. Olyan ügyfél, aki külkereskedelmi tevékenysége során az illető országokban szokásos fizetési módoktól rendszeresen eltér.

9.3. Azon gazdasági társaság tranzakciói, melynek tulajdonosi struktúrája összetett, vagy a tényleges tulajdonos személye nem állapítható meg egyértelműen.

9.4. Olyan ügyfél, aki jelentős nagyságú pénzforgalmat bonyolít olyan országokkal, amelyek közismerten kábítószer-termeléssel vagy –kereskedelemmel hozhatóak kapcsolatba, különösen, ha az ügyfél üzleti profilja az illető országok gazdasági, kereskedelmi struktúrájától eltér.

9.5. „Shell” (fiktív) bankokat érintő ügyletek, amely bankok neve nagyon hasonló lehet egy nagy törvényes pénzintézet nevéhez.

9.6. Gyakori, vagy nagy összegű ügyletek, amelyekben off-shore bank is szerepel, és ezen ügyletek nem egyeztethetők össze az ügyfél ismert gazdasági tevékenységével.

9.7. Az ügyfél átutalásokat küld és fogad off-shore területekre, területekről, különösen, ha ezen átutalásoknak nincs üzleti indokuk, vagy ezen átutalások nem egyeztethetők össze az ügyfél gazdasági tevékenységével.

9.8. A gazdasági társaság olyan ügyleteket bonyolít, melyek nem átláthatóak a nemzetközi összefonódások miatt és csak pénzügyileg bonyolítják Magyarországon keresztül, az árumozgás nem nyomon követhető és nem ellenőrizhető.

9.9. Rendszeresen ismétlődő átutalások természetes személy fizetési számlájáról (számláiról) off-shore területekre.

9.10. Átutalások „OSA”, „NRA” számlákra vagy számlákról.

10. Az együttműködés hiányából, elégtelenségéből eredő szokatlanság

10.1. Olyan gazdasági társaság, mely vonakodik attól, hogy teljeskörű információkat nyújtson gazdasági társaság üzleti céljáról, előző banki kapcsolatairól, tisztségviselőiről, igazgatóiról vagy tevékenysége végzésének helyéről.

10.2. Ügyfél, aki nem működik együtt azzal, hogy az ügyfél-átvilágítás során előírt adatok és dokumentumok tőle beszerzésre kerüljenek.

10.3. Az ügyfél nem működik közre a pénzeszköz forrására vonatkozó információ megadásában vagy kétséges tartalmú nyilatkozatot tesz.

10.4. A lehetséges kölcsönt igénylő ügyfél vonakodik attól, vagy megtagadja azt, hogy meghatározza a kölcsön célját vagy a visszafizetés forrását, vagy kérdéses célt és/vagy forrást jelöl meg.

10.5. Ügyfél, aki minimális, esetleg valótlannak tűnő információkat nyújt, vagy olyan információkat nyújt, amelyeket a bank nem tud könnyen ellenőrizni.

10.6. A lehetséges ügyfél vonakodik vagy megtagadja referenciák szolgáltatását, vagy a referenciákat nem lehet ellenőrizni, illetve nem lehet velük kapcsolatba lépni.

10.7. Olyan személy, aki felhívás ellenére nem tünteti fel múltbeli vagy jelenlegi munkaviszonyát a kölcsönkérelmen.

11. Szokatlan ügyletek életbiztosítással összefüggésben

11.1. Akár természetes személy, akár jogi személy esetében rendkívüli be- vagy kifizetések rövid időn belül történő jelentős megemelkedése.

11.2. Ügyfél profiljába nem illeszkedő, jelentős összegű készpénzbefizetés befektetési egységekhez kötött életbiztosítás esetén.

11.3. Rendszeres ügyletkötés közvetlenül az ügyfél-átvilágítási értékhatár alatt.

11.4. Olyan gazdasági társaság, amely vonakodik attól, hogy teljeskörű információkat nyújtson gazdasági társaság üzleti céljáról, előző banki kapcsolatairól, vezető tisztségviselőiről vagy tevékenysége végzésének helyéről.

11.5. Az ügyfél, aki minimális, esetleg valótlannak tűnő információkat nyújt, vagy olyan információkat nyújt, amelyeket a biztosító csak nehézségek árán tud ellenőrizni.

11.6. Az ügyfél pénzt kíván befizetni, és ragaszkodik hozzá, hogy az előírt nyilvántartási vagy jelentési űrlapokat ne töltsék ki.

11.7. Amennyiben akár természetes személy, akár jogi személy esetében az ügyfelet a biztosítási szerződések lejáratát megelőző visszavásárlása esetén nem érdeklik a költségek.

- 11.8. Olyan ügyfelekkel kötött biztosítási szerződések, akik állandó lakhelye nem az üzletkötés országában van és nem fűzi az adott országhoz racionális gazdasági kapcsolat.
- 11.9. Nem beazonosított kedvezményezett, vagy a kedvezményezett kiemelt kockázatot jelentő harmadik országban rezidens.
- 11.10. Összegek gyakori és nem kézenfekvő átvezetése új szerződésekre, más számlákra, más kedvezményezettek részére.
- 11.11. Röviddel a szerződés megkötése után a kedvezményezett személyét megváltoztatják, és az eset körülményei nem szolgáltatnak okszerű magyarázatot a változtatásra.
- 11.12. Az ügyfél olyan biztosítási szerződést köt, melynek fizetése láthatóan meghaladja vagyoni helyzetét, vagy az igényein kívül esik.
- 11.13. Biztosításközvetítők alkalmazása esetén készpénzbefizetés történik a biztosító részére.
- 11.14. Nem saját biztosítási szerződés tekintetében történő készpénzbefizetés, a közeli hozzátartozó által teljesített befizetés kivételével.

12. Szokatlanság pénzváltási tevékenységgel összefüggésben

- 12.1. Az ügyfél szokatlanul nagy összegű készpénzt birtokol, és a készpénz mennyisége nem egyeztethető össze az ügyfél megjelenésével, viselkedésével.
- 12.2. Rendszeres, nagy összegű pénzváltás.
- 12.3. Ügyfél nem működik közre a pénzeszköz forrására vonatkozó információ megadásában vagy kétséges tartalmú nyilatkozatot tesz.
- 12.4. Ügyfelek, akik együtt érkeznek, és egy időben nagy összegű váltást hajtanak végre.
- 12.5. Egymást követő ügyletek közvetlenül az azonosítási értékhatár alatt.
- 12.6. Ritkán használt valutánemek nagy összegű, vagy rendszeres váltása.
- 12.7. Ügyfél, aki vonakodik az ügyfél-átvilágításnak alávetni magát.
- 12.8. Az ügyfél szándékosan a belső kockázátértékeléshez kapcsolódó tranzakciós limitek alatt hajt végre ügyleteket, hogy ezzel enyhébb megítélés alá essen és kevésbé szigorú ügyfél átvilágítási intézkedéseket kelljen vele szemben végrehajtani.
- 12.9. Kis címletű valuta váltása nagyobb címletre, vagy eladása, esetleg más valutánem egyidejű vásárlása.

13. Szokatlanság széfszolgáltatás igénybevételével összefüggésben

- 13.1. Egy vagy több ügyfél gyakran látogatja a széfet.
- 13.2. Az ügyfél nagy összegű készpénz felvételét követően keresi fel a széfet.
- 13.3. Egy ügyfél egyszerre több széfet is bérel.
- 13.4. Olyan ügyfél nyit széfet, aki nem az adott térségben lakik vagy dolgozik.
- 13.5. A széf felett rendelkezőknek nincs nyilvánvaló üzleti vagy személyes kapcsolatuk egymással.

14. Szokatlanság zálogtevékenységgel összefüggésben

- 14.1. Ügyfelek, akik záloghiteleiket hirtelen visszafizetik.
- 14.2. Ügyfelek, akik rendszeresen nagymennyiségű zálogtárgyat helyeznek zálogba, amelyek összességében kisebb értéket képviselnek, de együttesen nagyobb értékűek és jellemzően nem váltják ki azokat.
- 14.3. Ügyfelek, akik megjelenése azt a gyanút kelti, hogy a zálogba adott tárgy nem az ő tulajdonukat képezi.

14.4. Az ügyfél ruházata vagy viselkedése nem illeszkedik a zálogba adott tárgy minőségéhez, értékéhez.

14.5. Az ügyfél az azonosítás hallatán eláll az ügylettől.

14.6. Az ügyfél letéti igazolásokat vásárol, és azokat a kölcsön biztosítékául használja.

14.7. Más személy ésszerű magyarázat nélkül próbálja kiváltani a jelentős értékű zálogtárgyat.

15. Költségvetési csalás gyanújának lehetséges indikátorai

15.1. Ügyféllel kapcsolatban

15.1.1. A gazdasági társaság racionális ok nélkül számos bel- és külföldi pénzügyi szolgáltatónál tart fenn több számlát.

15.1.2. A cégjegyzésre, a cég képviselőjére jogosult személy hiányos ismeretekkel rendelkezik az általa képviselt gazdasági társaság tevékenységéről (pl. nincs információja a lehetséges üzleti partnerekről, a várható árbevételről, nyereségről, az alkalmazottak számáról.)

15.1.3. A cégjegyzésre, a cég képviselőjére jogosult személy hiányos ismeretekkel rendelkezik azokról a termékekről és piacukról, amelyekkel, illetőleg ahol állítása szerint kereskedik, a számlanyitás során feltett kérdésekre önállóan nem tud válaszolni.

15.1.4. A „hiányzó kereskedő” típusú ÁFA-csalások előfordulása elsősorban a következő árutípusok kereskedelméhez, valamint tevékenységi körökhöz kapcsolódik:

- nagykereskedelem,
- valamennyi értékes, egyedileg nem azonosítható, nem romlandó, nagy tételben szállítható áruféleség,
- élelmiszer, a cukor, az édesség nagykereskedelem,
- energiahordozók, elsősorban földgáz kereskedelme,
- elektronikai és egyéb háztartási cikk-, a számítógép, szoftver-, elektronikus, híradástechnikai berendezés és alkatrészei nagykereskedelme,
- munkaerő-piaci szolgáltatás (munkaerő kölcsönzés),
- hirdetési, reklám tevékenység, filmgyártás, forgalmazás,
- fordított ÁFA hatálya alá nem tartozó mezőgazdasági termékek kereskedelme,
- acél-, és egyéb fém termékek kereskedelme.

15.1.5. A gazdasági társaság fizetési számlájának forgalma nem egyeztethető össze tevékenysége természetével.

15.1.6. A gazdasági társaság külföldi állampolgárságú és állandó lakóhelyű ügyvezetőjének nincs belföldi bejelentett lakcíme, csak kézbesítési megbízottra vonatkozó adatok bejelentésére került sor, a kézbesítési megbízott több gazdasági társaság esetében is ellátja ezt a feladatot.

15.1.7. A vezető tisztségviselő és/vagy a fizetési számla felett rendelkezésre jogosult lakó-, tartózkodási helye, illetve a tevékenység végzésének helye, valamint a fizetési számla nyitásának és a tranzakciók végrehajtásának helye a vállalkozás székhelyétől eltérő régióban található.

15.1.8. A gazdasági társaság székhelye székhelyszolgáltatást nyújtó vállalkozás címén található.

15.1.9. Ugyanazon személy egyszerre, vagy összességében több jogi személy nevében nyit fizetési számlát. (A céghálózatok kialakításánál jellemző a több cég egyidejű alapítása és ezzel együtt járhat az egyszerre történő számlanyitás).

15.1.10. Az adott gazdasági társaság, és/vagy a gazdasági társaság tagjához, vezető tisztségviselőjéhez, tényleges tulajdonosához köthető további gazdasági társaságok szerepelnek a

NAV honlapján található „Adóhiányosok, hátralékosok, végrehajtás alattiak”, valamint a „Felfüggesztett adószámok” vagy „Szankciós jelleggel törölt adószámok” menüpontok alatt szereplő adatbázisokban és rendszeres, jelentős összegű ügyleteket hajtanak végre a fizetési számlájukkal összefüggésben (a cégláncolat alkalmazásával végrehajtott ÁFA csalásokkal általában együtt járnak a „hiányzó” kereskedők, amelyek elérhetetlenné válnak az adóhatóság számára, illetve az olyan adózók, amelyeknél adóhiány kerül megállapításra és végrehajtási eljárás alá is kerülhetnek, így nagy valószínűséggel megjelennek az említett adatbázisokban).

15.2. Ügylettel kapcsolatban

15.2.1. Betételhelyezés a számlán, majd az összeg azonnali átutalása más számlákra.

15.2.2. A kereskedelmi tevékenység mértékével összhangban nem lévő nagyságú forgalmi adó visszatérítések.

15.2.3. Folyamatosan nagy összegű készpénz-felvétek.

15.2.4. Az ügyletek számának, illetőleg összértékének hirtelen növekedése.

15.2.5. A kereskedelmi tevékenységnek és ezzel összefüggésben végzett ügyletek a gazdasági társaság addigi profiljába nem illő változása.

15.2.6. Az üzleti tevékenységi terület gyakori változtatása a számlaforgalmi adatok módosulása alapján (a fizetési számla forgalmi adatai alapján megállapítható, hogy eddig pl. élelmiszeripari kereskedelemmel foglalkozó gazdasági társaságokkal állt kapcsolatban, hirtelen azonban számítástechnikai eszközök kereskedelmével foglalkozó gazdasági társaságok lettek az üzletfelei).

15.2.7. Az átutalást aznap, vagy a következő banki napon készpénzfelvétel követi.

15.2.8. A készpénzt felvevő személyt egy, vagy több személy kíséri, vagy a bankfiók előtt várja.

15.2.9. A készpénzt felvevő személy nem ismeri az ügyleti megbízások célját, hátterét.

15.2.10. A készpénzt felvevő személy már a jóváírás megtörténte előtt érdeklődik a bankfiókban az átutalás teljesüléséről.

15.2.11. Láncátutalások:

- az átutalási lánc elején valós gazdasági tevékenységet folytató gazdasági társaság áll (honlap, valós székhely, telephelyek, üzleti partnerek),
- több gazdasági társaság közbeiktatásával, akár több fizetési számlán párhuzamosan átutalásokat hajtanak végre,
- a láncban szereplő gazdasági társaságok fizetési számláin a jóváírások és terhelések általában napon belül, vagy egy-két napon belül, azonos vagy hasonló összegekben történnek,
- ugyanazon gazdasági társaságtól érkezik a jóváírás, ugyanazon gazdasági társaság felé történik a terhelés,
- az átutalási lánc utolsó belföldi tagjaként szereplő gazdasági társaság(ok) fizetési számlájáról az összegeket átutalják külföldre vagy készpénzben felveszik,
- az átutalási lánc utolsó tagjaként szereplő gazdasági társaság(ok) folyamatos cseréje, akár havonta, negyedévente, a lánc további tagjai változatlanok.

15.2.12. Szokásos gazdasági tevékenységre utaló átutalások nincsenek (pl. bérfizetés, közüzemi számlák).

15.2.13. Valós gazdasági tevékenységet folytató gazdasági társaság fizetési számlájára:

- készpénzben, külföldi székhelyű gazdasági társaság nevében fizetnek be jelentős összegeket,

- belföldi székhelyű hitelintézetnél vezetett fizetési számláról külföldi székhelyű gazdasági társaság nevében, magyar állampolgárok által végrehajtott tranzakciók során érkeznek jelentős összegű jóváírások,
- külföldről, külföldi székhelyű gazdasági társaságtól érkezik az átutalás, amelynek magyar állampolgárok a tagjai, cégjegyzésre jogosultjai.

15.2.14. Belföldi székhelyű hitelintézetnél külföldi székhelyű gazdasági társaság részére vezetett fizetési számlára végrehajtott készpénzbefizetések, majd belföldi székhelyű gazdasági társaságok fizetési számláira történő átutalások.

15.2.15. A felfüggesztett, törölt adószámú és kényszertörölt partnerekkel jelentős pénzforgalmat bonyolító ügyletek.

16. Szokatlanság kriptoeszköz-szolgáltatásokkal összefüggésben

16.1. Üzleti kapcsolat létrejöttékor fennálló kockázatok

16.1.1. Strómanok alkalmazása: az ügyfél személyes megjelenése alapján látható, hogy kívülálló személy irányításával jár el, például az üzletkötés során csak a személyazonosításkor jelenik meg, vagy helyette más személy nyilatkozik.

16.1.2. Jogi személyiségű társaság képviselőjében hiányos információk: az ügyfél képviselőjében eljáró személy nem rendelkezik teljes körű információval a társaságról, esetleg hamis vagy félrevezető adatokat ad a társaság tevékenységéről.

16.1.3. Hamis adatok szolgáltatása: az ügyfél hamis adatokat vagy téves információkat közöl magáról vagy tevékenységéről.

16.1.4. Személyazonosítás elutasítása: az ügyfél nem kíván személyazonosítási folyamaton átesni, vagy visszalép az üzleti kapcsolat felvételétől, amikor tájékoztatják a kötelező ügyfél-átvilágítási eljárásokról.

16.1.5. Ügyfél-átvilágításhoz szükséges adatok hiánya: az ügyfél nem működik együtt, így a kötelezően rögzítendő adatok beszerzése nem lehetséges.

16.1.6. Tényleges tulajdonos kilétének elrejtése: a tényleges tulajdonos kilétét az ügyfél képviselője hamisan tünteti fel, és a nyilatkozatban foglaltakat nem tudja okirati módon igazolni.

16.1.7. A vagyon forrására vonatkozó kérdések elutasítása: az ügyfél nem kívánja közölni a pénzeszközök, virtuális fizetőeszközök eredetét, vagy nyilvánvalóan hamis információkat ad.

16.1.8. Stratégiai hiányosságokkal rendelkező harmadik ország állampolgára: az ügyfél vagy annak tényleges tulajdonosa ilyen harmadik országból származik.

16.1.9. Harmadik országból származó leányvállalat: az ügyfél egy stratégiai hiányosságokkal rendelkező harmadik országban bejegyzett társaság leányvállalata.

16.1.10. Nagy összegű kezdeti befizetés: az ügyfél jelentős összegű kezdeti befizetést teljesít, amely nem illeszkedik a profiljához.

16.2. Üzleti kapcsolat fennállása alatt jelentkező kockázatok

16.2.1. Engedményezés harmadik fél részére: a virtuális fizetőeszköz eladása során a beérkező pénzösszeg kedvezményezettje nem az ügyfél, hanem egy kívülálló fél.

16.2.2. Indokolatlan készpénzes fizetési igény: az ügyfél készpénzben kívánja a vételárat kifizetni anélkül, hogy annak indokát megadná.

16.2.3. Készpénz forrásának igazolásának elutasítása: az ügyfél nem ad nyilatkozatot a készpénz eredetéről, vagy nem tud megfelelő dokumentációt biztosítani.

16.2.4. Nem átlátható tulajdonosi háttérrel rendelkező tag belépése: az ügyfél szervezetében olyan új tag jelenik meg, akinek tulajdonosi háttere nem ellenőrizhető.

16.2.5. Külföldi lakóhelyű tisztségviselők képviselte: az ügyfél szervezet vezető tisztségviselői külföldi lakóhellyel rendelkeznek, és helyettük más személy jár el a Szolgáltatónál.

16.2.6. Vezető tisztségviselő elérhetetlensége: az ügyfél vezető tisztségviselője nem elérhető a Szolgáltató számára.

16.2.7. Logikus gazdasági cél hiánya: az ügylet gazdasági célja nem alátámasztott vagy nem logikus.

16.2.8. Mixer vagy tumbler szolgáltatások igénybevétele: a virtuális fizetőeszköz tranzakció során mixer vagy tumbler szolgáltatást vett igénybe, ami a nem törvényes források elfedését segíti.

16.2.9. Darknet és nem törvényes tevékenységekhez köthető tranzakciók: az ügyfél tranzakciója darknet piacterekhez vagy egyéb nem törvényes tevékenységekhez kapcsolható.

16.2.10. Proxykon keresztüli domain név regisztráció: a felhasználók domain nevüket proxykon keresztül regisztrálják, hogy elrejtse a tulajdonosokat.

16.2.11. Több pénztárca ugyanazon IP-ről: nagyszámú, látszólag független virtuális pénztárcát ugyanazon IP- vagy MAC-címről vezérelnek.

16.2.12. Virtuális fizetőeszköz váltó automaták használata a magas díjak ellenére: az ügyfél virtuális fizetőeszköz váltó automatákat vagy kioszkokat használ közvetítők (money mule) vagy scam-áldozatok segítségével.

16.2.13. Csalásokhoz vagy tiltott címekhez köthető címek: az ügyfél ismert csalásokhoz, zsaroláshoz vagy zsarolóvírusokhoz köthető címekkel végez fizetési műveletet.

16.2.14. Közvetítők (mixer) igénybevétele eredő pénzeszközök: az ügyfél pénzeszközei mixer szolgáltatáson keresztül érkeznek, ami a nem törvényes forrás rejtésére utalhat.

16.2.15. Fedőcégek használata: Olyan fedőcégek megjelenése, amelyek célja a tényleges pénzmozgások elfedése.

16.2.16. ICO-k átláthatóságának hiánya: az ügyfél olyan ICO-ból származó eszközökkel rendelkezik, ahol a befektetők adatai nem hozzáférhetők.

16.2.17. Aránytalan vagyon virtuális fizetőeszközökből: az ügyfél vagyonának jelentős része olyan virtuális fizetőeszközöktől származik, amelyek pénzmosás-terrorizmusfinanszírozás elleni intézkedéseket nem alkalmazó szolgáltatóktól erednek.

16.2.18. Több nagy értékű tranzakció rövid időn belül: nagy értékű tranzakciók sorozata, amelyek időben lépcsőzetesen ismétlődnek.

16.2.19. Bonyolult ügyletek magas kockázatú országokba: az ügyfél bonyolult ügyletet bonyolít egy olyan személy vagy szervezet felé, amelynek szokásos tartózkodási helye proliferációs aggályokat felvető országban található.

16.3. Üzleti kapcsolat megszűnések felmerülő kockázatok

16.3.1. Jogszabálysértéshez nyújtott segítség kérése: az ügyfél olyan kérésre ad megbízást, amely jogszabálysértést valósítana meg.

16.3.2. Ügyfél-átvilágítási adatok hiánya miatt megszüntetett kapcsolat: az üzleti kapcsolat azért került megszüntetésre, mert az ügyfél nem működött közre az átvilágítási folyamat során.